

13. april 2010 har Nasjonal nemnd for overdragelse av spesialistpraksis avsagt slik

AVGJØRELSE

Nemndas sammensetning: Nils Grytten
Truls Disen
Arve Kristiansen

Parter:

-

I. INNLEDNING

Saken gjelder uenighet om vederlag i forbindelse med overdragelse av spesialistpraksis innen psykiatri og skal behandles etter reglene i rammeavtale mellom De regionale helseforetak og Legeforeningen om avtalepraksis for spesialister pkt 11.1.

Parter i saken er _____ som fratredende part og _____ som tiltredende part.

Begge parter har gitt aksept for at nemnda avgjør saken på grunnlag av skriftlig behandling.

Sentralstyret i Legeforeningen har gitt retningslinjer som gjelder for nemndsbehandling ved overdragelse av privat spesialistpraksis med driftsavtale. Nemnda har lagt disse, samt voldgiftslovens bestemmelser til grunn for sitt arbeid med saken.

Partene har fri rådighet over sakens gjenstand og nemnda kan således ikke treffe en avgjørelse som går utenfor partenes påstander.

Basert på innsendte redegjørelser og dokumenter har nemnda kommet frem til en enstemmig avgjørelse.

II. NÆRMERE OM SAKENS FAKTUM

Type praksis

Den aktuelle praksis er innen fagområdet psykiatri med 100 % driftstilskuddsavtale.

Det er opplyst at fratredende lege har hatt driftstilskuddsklasse II, mens tiltredende lege skal drive videre i klasse I.

Praksisen har vært drevet som solopraksis. Det er andre spesialister i samme bygg, men det er ikke tale om noen form for formalisert gruppepraksis.

Fratredende lege har drevet sin praksis som et aksjeselskap gjennom selskapet

Lokaler, beliggenhet

Spesialistpraksisen er i dag lokalisert i et forretningsbygg i . Til sammen disponerer praksisen ca 70 m² i andreetasje. Lokalet består av kontor og venterom. I tillegg kan en leie ett ytterligere areal på ca 24 m² som i dag er i bruk til resepsjon og sekretær.

Husleien er kr 727 pr m² pr år for hoveddelen og kr 680,- pr m² for tilleggsarealet.

Det er heis i bygget og praksisen er slik tilgjengelig for bevegelseshemmede.

Det er offentlig kommunikasjon i nærheten.

Fratredende lege har sagt opp leieavtalen med gårdeier, til utflytting av lokalet 31. mai 2010. Det er opplyst at tiltredende lege kan overta kontoret og at utleier har ønsket dette.

Personell

Fratredende lege har hatt en sekretær i halv stilling, men hennes arbeidsforhold er sagt opp til avslutning 1. juni 2010.

Systemer i praksisen

Praksisen har Psyk-base journalsystem hvor pasientarkivet med diagnosekoder og regningskort er ført. De ordinære journalene er skrevet på papir (notater fra pasientkontaktene).

Utstyr/inventar

Fratredende part har gitt en kortfattet oversikt over det utstyr (kontor- og undersøkelsesutstyr) som finnes i praksisen.

I tillegg til ordinært kontorinventar på legekantor og resepsjon forefinnes to stk PCer hvorav den ene er stasjonær og den andre bærbar, telefaks, to skrivere (den ene kombinert faks- og kopimaskin), makuleringsmaskin og 3 arkivskap i stål. Vanlig medisinsk undersøkelsesutstyr som stetoskop, blodtrykksapparat, reflekshammer, stemmegaffel, otoskop, oftalmoskop, vekt og målebånd.

Pasientgrunnlag

Fratredende lege har opplyst at det er ca 550 navn på pasienter i arkivet.

Antall konsultasjoner siste tre år har vært 2006: 1 405, 2007: 1 230, 2008: 1 076.

Det er opplyst at antallet var høyere før, men at de siste år har trappet betydelig ned.

Det er opplyst at det er variasjon i pasientsammensetningen. Fratredende lege har trukket sammenligningen mot en distriktpsikiatrisk poliklinikk.

har anslått at ca 40 av de pasienter han nå har i sin praksis, vil ha behov for og/eller ønsker fortsatt oppfølging hos psykiater.

Det opplyses ellers om stor tilsøkning av pasienter til praksisen.

Økonomiske forhold

Praksisen hadde en bruttoomsætning i 2008 på ca kr 1 551 000,-. Ca 75 000,- høyere året før og ca 65 000,- høyere enn det igjen i 2006.

Kontinuitet/fravær

Spesialistpraksisen har vært drevet kontinuerlig siden 1993/94, med unntak av to måneder i perioden august – september 2009, hvor legen var borte pga sykdom. Det er opplyst at praksisen var tilgjengelig pr telefon ift sekretær

III. PARTENES KRAV/ANFØRSLER

Fratredende part, har i korthet anført følgende:

Praksisen er lokalisert sentralt beliggende med lett tilgjengelighet.

Lokalene kan overtas av tiltredende part om hun ønsker det. Hvorvidt lokalene er sagt opp eller ikke fra fratredende parts side, kan ikke være avgjørende. Det sentrale må være at lokalene de facto blir stilt til disposisjon for tiltredende part. Lokalene er for øvrig velegnet for formålet. Lyddemping og skjerming mot innsyn er ivaretatt.

Lokalene er ellers velegnet til drift av psykiatripraksis.

Journalsystemet sikrer at tiltredende lege får seg overført nødvendige pasientdata. Det er en stor andel pasienter som trenger videre behandling og som kan følges opp av tiltredende lege – om hun ønsker det.

Av sammenligningsgrunnlag for prisen er bl. a. vist til nemndsavgjørelse fra Bærum i 2008 hvor nemnda satte prisen til kr 255 000,-.

Prisen i aktuelle sak bør settes til kr 300 000,- hvor av 280 000,- er vederlag for opparbeidet praksis, mens kr 20 000,- gjelder vederlag for utstyr og inventar.

Tiltredende part,

har i korthet anført:

Fratredende lege har sagt opp leieforholdet og utleier står fritt i å leie til andre. Dette kan ikke fratredende lege ta seg betalt for. For øvrig er de uegnede av flere grunner. Det er ikke skjermet mot sjenerende innsyn på annen måte enn gjennom persienner og det er generende sus fra ventilasjonsanlegget. Det er kun én dør til kontoret, hvilket ikke er ønskelig sett fra et sikkerhetsperspektiv.

Det er i all hovedsak tale om håndskrevne papirjournaler som i tilfelle er gjenstand for overføring. Dette kan en ikke ta betalt for. Det er uansett grunn til å tro at tiltredende lege vil måtte utføre et stort avslutningsarbeid med pasienter som blir overført og at spesialisten i større grad gir faglig støtte til fastlege, rusmiddelkonsulent, mv som ivaretar videre oppfølging.

At det er stor tilgang til pasienter innen psykiatri skyldes befolkningens behov for slike tjenester. Dette kan ikke fratredende lege ta seg betalt for.

Møblene som forefinnes i praksisen er uegnede og dels utrangerte. Det er foreslått at dette settes til en verdi av kr 15 000,-.

For øvrig inneholder ikke praksisen alminnelig medisinsk utstyr, hvilket en hadde forventet, selv om det er tale om en psykiatripraksis.

Vederlaget bør settes til kr 15 000,-. Dette refererer seg i sin helhet til inventar som overtas.

IV. NEMNDAS SYN PÅ SAKEN

Nemnda skal med bindende virkning for partene fastsette en samlet pris for utstyr og vederlag for opparbeidet praksis.

Hva gjelder *utstyr/inventar* er det åpenbart at verdien av slikt vil være lav i en psykiatripraksis, sammenlignet med forholdene i de fleste somatiske spesialistpraksiser. Behovet for spesialisert undersøkelsesutstyr vil normalt være klart mindre i en psykiatripraksis.

Kjøper har tilbudt å betale kr 15 000,- og det er vist til at det kun er tale om møblement som dels er utrangert og dels uegnet. Selger har på sin side krevd kr 20 000,- og vist til at det i tillegg til inventaret også foreligger kontorteknisk utstyr og en del grunnleggende medisinsk undersøkelsesutstyr.

Det skiller ikke mye i tilbud fra kjøper og krav fra selger når det gjelder denne delen av vederlaget. Nemnda kan ikke gå utenfor partenes påstander (krav og tilbud). Nemnda har i denne saken funnet at det i praksisen er materielle verdier som minst tilsvarer kr 20 000,-, heri medregnet utstyr (kontorteknisk og medisinsk) som kommer i tillegg til det inventar som tiltredende part har tilbudt å betale kr 15 000,- for, og etterkommer på dette punkt fratredende leges krav.

Vederlaget for utstyr/inventar settes etter dette til kr 20 000,-.

Opparbeidet praksis

Hva gjelder "*opparbeidet praksis*" vil nemnda innledningsvis bemerke at selve driftstilskuddshjemmelen (avtalen) ikke er gjenstand for overdragelse, denne tildeles av det regionale helseforetaket gjennom et forvaltingsvedtak etter forutgående utlysning.

Vurderingen av "opparbeidet praksis" skal heller ikke baseres på rent forretningsøkonomiske kriterier og er ikke sammenfallende med forretningsbegrepet "goodwill" slik det tradisjonelt kjennes fra andre områder.

Nemndas oppgave vil være å søke å finne merverdien som overtagende lege får ved at hun overtar en opparbeidet praksis, fremfor å starte praksis uten slikt grunnlag. Subjektive forutsetninger hos hver av partene kan ikke tillegges vekt i vurderingen.

Forutsetningen er at det skal foretas en skjønnsmessig, objektiv vurdering av praksisens verdi og nemnda viser særlig til rammeavtalens pkt 11.1, kommentarer til denne samt retningslinjene som er vedtatt av sentralstyret i Legeforeningen.

Videre skal avgjørelsen skal baseres på en helhetsvurdering hvor en bl. a. vektlegger følgende relevante kriterier:

- Kontinuitet
- Type praksis (gruppe- eller solo)
- Kontorrutiner
- Opplært personell
- Attraktivitet/ beliggenhet
- Omsetning
- Pasientgrunnlag
- Samarbeidsavtaler
- Systemer i praksisen (eks journalsystem)
- Husleieavtaler og andre leieavtaler

Den innbyrdes og nærmere vektning av kriteriene er ikke angitt i retningslinjene, men er overlatt til nemnda å avgjøre ut fra det konkrete saksforhold. Det vil også være grunnlag for å vektlegge andre, relevante kriterier dersom saken skulle gi slik foranledning.

Nemnda er i sin vurdering bevisst på at regelverket og retningslinjene søker å balansere mellom fratredende leges rettmessige behov for et økonomisk oppgjør for overdragelse av opparbeidede verdier i sin praksis, mot rekrutteringshensyn og ønsket om at den best kvalifiserte lege skal gis mulighet til å starte opp i en praksis.

Nemnda legger til grunn at . har stått for en veldrevet spesialistpraksis og har gitt et godt tilbud til sine pasienter. Nemnda sitter imidlertid igjen med et inntrykk av en praksis som tiden har løpt noe fra; med håndskrevne journaler og manglende samhandling med øvrig helsetjeneste.

Praksisen har vært drevet som en solopraksis.

Det har vært en legesekretær i praksisen, men hennes ansettelse opphører pr 1. juni 2010 og kommer ikke tiltredende lege til nytte på noe vis. Gjennom at tiltredende leges praksis skal videreføres på basis av en driftsavtale i klasse I, er det heller ikke økonomisk grunnlag for å videreføre noe ansettelsesforhold for sekretæren.

Nemnda legger på bakgrunn av de fremlagte opplysninger til grunn at lokalene som praksisen har vært drevet i, har en standard som muliggjør at det fortsatt drives psykiatrivirksomhet der, selv om de neppe er optimale med tanke på bl. a. mulighet for samlokalisasjon med andre spesialister mv.

Spørsmålet er om det formelt skal tillegges betydning at leieavtalen ikke direkte overdras fra fratredende leges side, i det denne er sagt opp. Nemnda finner ikke at dette kan få noen avgjørende betydning all den tid det er klarlagt at utleier tilbyr lokalene til videre utleie overfor tiltredende part. Nemnda anser at det har en viss positiv verdi i forhold til de retningslinjene som Legeforeningen har fastsatt for verdifastsetting av praksis, at praksisen videreføres i de samme lokaler som tidligere.

Nemnda anser at verdien av opparbeidet pasientgrunnlag vil måtte tillegges noe mindre betydning i en psykiatripraksis enn innenfor andre spesialiteter. Årsaken til dette ligger både i at etterspørselen etter slike tjenester antas å være større enn markedet tilbyr samt at det faglig sett er forbundet med visse utfordringer med å videreføre behandlingen av pasienter som har påbegynt et behandlingsopplegg hos annen spesialist. Nemnda merker seg imidlertid at det er et pasientgrunnlag i praksisen som ved ønske stilles til rådighet for den nye legen og at dette i henhold til retningslinjene som er fastsatt av Legeforeningen, må tas med i vurderingen.

Hvorvidt tiltredende lege de facto velger å benytte seg av de fordeler som eksisterende lokaler, pasientgrunnlag mv gir, er uten betydning for nemndas avgjørelse.

Nemnda anser at det i hovedsak har vært god kontinuitet i praksisen, dog med unntak av et opphold i en to måneders periode sommeren 2009. Det synes ikke som om dette fraværet har hatt nevneverdig negativ innvirkning på praksisen.

Aktiviteten og omsetningen i praksisen er som forventet. Det er opplyst at fratredende lege har trappet ned de siste årene. Videre har nemnda merket seg at den nye legen er tilbud driftstilskuddsklasse I, mens praksisen så langt har vært drevet i klasse II.

Nemnda har tidligere behandlet to saker innenfor fagområdet psykiatri. Den første saken ble vederlaget fastsatt til kr 250 000,-. Den var spesiell, bl. a. lå den til en etablert gruppepraksis. I den andre saken ble vederlaget fastsatt til kr 160 000,-. I den saken var omsetningen markert høyere enn i aktuelle sak, men der var en del diskontinuitet.

Etter en avveining av de relevante momenter som etter retningslinjene skal vektlegges og sett hen til tidligere nemndspraksis innen fagområdet, har nemnda etter en konkret vurdering kommet til at verdien av opparbeidet praksis i nærværende sak skal settes til kr 170 000,-.

Samlet blir vederlaget da, inklusive inventar/utstyr kr 190 000,-.

I henhold til retningslinjene skal nemnda fastsette en oppfyllelsesfrist. Denne settes til 1. juni 2010 i samsvar med tidspunktet for når driftstilskuddet overføres til tiltredende part.

Omkostningene med nemndsbehandlingen dekkes med en halvpart av hver part.

Avgjørelsen er på alle punkter enstemmig.

V. SLUTNING

1. Vederlaget for psykiatripraksis fastsettes til kr 190 000- -
kroneretthundreognittitusen -
2. Oppfyllelsesfristen settes til 1. juni 2010
3. Partene betaler in solidum – en for begge og begge for en – nemndas omkostninger etter oppgave

Ålesund/Bergen/Harstad, 13. april 2010

(sign.)

Truls Disen

Nils Grytten

(sign.)

Arve Kristiansen